

Prepíš si do zošita

Harmónia je náuka o súzvukoch, akordoch a ich funkčnosti v skladbe.

Základné (hlavné) harmonické funkcie – sú akordy zostrojené na 1., 4., 5. stupni stupnice. Akord na 1. stupni sa nazýva **tonika** (T), na 4. stupni **subdominanta** (S) a na 5. stupni **dominanta** (D).

Prečítaj si, prípadne si doplň do poznámok.

HLAVNÉ HARMONICKÉ FUNKCIE

Tonika – kvintakord postavený na I. stupni durovej alebo harmonickej molovej stupnice.

Kľud

Subdominanta – kvintakord postavený na IV. stupni durovej alebo harmonickej molovej stupnice.

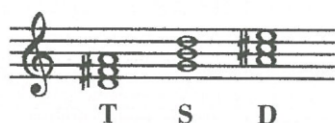
Napätie

Dominanta – kvintakord postavený na V. stupni durovej alebo harmonickej molovej stupnice.

Veľké napätie

D dur

h mol

Prečo sú hlavné harmonické funkcie T, S, D práve na I., IV. a V. stupni? Hneď si to vysvetlíme: ak zapíšete tóny všetkých troch akordov do stupnice, zistíte, že ste zapísali všetky jej tóny, dokonca tie najdôležitejšie dvakrát.

– Ktoré sú to?

T - ☐
S - ☐
D -

Prší, prší

slovenská ľudová

Prší, prší, len sa leje,
nezatváraj, milá, dvere,
/: milá má, duša má,
nezatváraj pred nama. :/

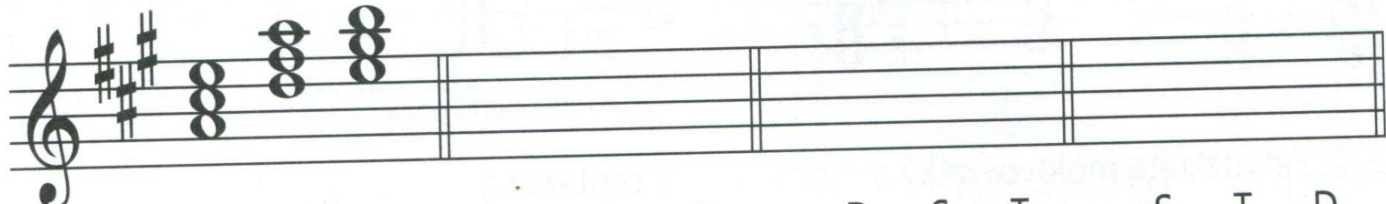
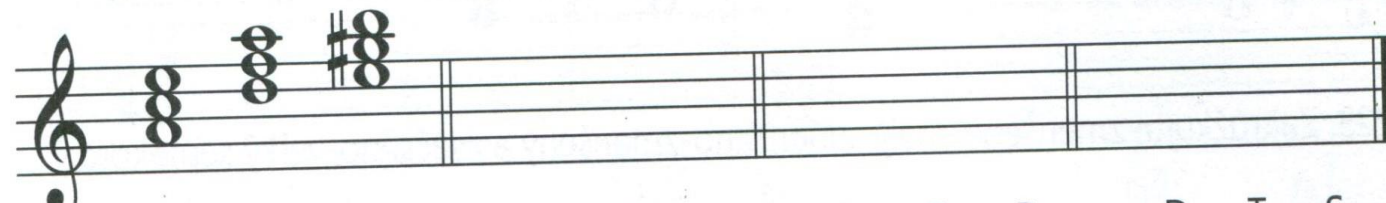
Všimnite si, že pieseň sme začali tonikou, ktorá vyjadruje pokoj, a tonikou sme aj skončili. V predchádzajúcich ročníkoch sme hovorili o kontrastoch v hudbe, ktoré robia skladbu zaujímavou. Hlavné harmonické funkcie nám to len potvrdzujú: z pokojnej toniky vzrastá harmonické napätie cez subdominantu, ešte väčšie cez dominantu, ktorou pieseň nemôže končiť. Záver potrebuje funkciu upokojenia, teda toniku. Všimnite si to na použitých funkciách v piesni Prší, prší.

Pozrite si: <https://www.youtube.com/watch?v=nr3XuZV9Bmk> Základní harmonické funkcie

Cvičenie ktoré si doma vytlačíte alebo prepíšete do zošita, vypracujte a následne odfotíte. Fotku vypracovanej úlohy odošlete na e mail s.dursky@gmail.com V prípade nejasností, problémov, otázok ma kontaktujte cez email.

V tomto cvičení nezabudni, že v druhom riadku vytvárate akordy z molovej harmonickej stupnice (zvýšený 7. stupeň.)

218. Napíšte predznamenanie a hlavné harmonické funkcie v uvedených tóninách.

A dur	C dur	Es dur	D. dur
			
T S D	T D S	D S T	S T D
a mol	g mol	e mol	c mol
			
T S D	T D S	S T D	D T S